

Associ, Prem. Forana

FENT CARREERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 173

Any XV

GENER, 2001

ELS REIS A CAN GASPAR

ARRIBADA DEL 2001 A LA
PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

Sumari

Editorial i sumari	2
El calendari de 2001	3
Assemblea General Ordinària	3
Passant l'estona a la regió italiana d'Emilia-Romaña	4
Retrobament amb un antic mestre i amic ..	6
Les campanes de Maria entren al món de les noves tecnologies	7
Dos contes de Nadal i dos poemes de Cap d'Any	8
Salutació Nadalena del president de la Comunitat Autònoma	10
Bullit de Notícies	11
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
Racó de cuina: tords de Sant Antoni ..	15
Va de places	16
Visita a les institucions europees	18
Quintos, destralers i drets de cuixa ...	19
Carrerany Esportiu: El mal dels escaquistes bojós	20
Escacs actualitat	22
Futbol benjamí	23
Fotografia antiga dels Reis d'Orient ..	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol Bauzà
Antoni Gelabert Mas
Jeroni Bergas Ferriol

EDITORIAL

Aquesta vegada sí que podem dir -si els experts matemàtics no ens enganyen- que entram a un nou any, a un nou segle, a un nou mil·lenni. La relativitat del pas del temps, però, ens diu que les coses seguiran si fa no fa com ara.

Una revista com la nostra, amb a penes quinze anys d'existència, no pot fer balanços massa exhaustius, ni massa pretensiosos, ara que de per tot ens bombardegen amb anàlisis de segles i mil·lennis. Però a pesar de tot, la vida a Maria aquests darrers quinze anys del segle no es podran explicar sense haver de recórrer a les pàgines de Fent Carrerany. I això ens omple d'orgull, i el fet d'haver tengut sempre les portes oberts a tots. Una repassada als volums enquadernats de la revista mostren la gran quantitat de mariers i marieres que han participat en la seva existència al llarg d'aquests anys.

I amb l'esforç de tots hem pogut adaptar-nos a les noves tecnologies que ens han facilitat la feina i han abaratit costos. I seguim endavant. I el poble també segueix endavant. Amb nous reptes i amb nous problemes que aniran sorgint aquests propers anys. Amb una Mallorca cada vegada més petita, més propera, més urbana, el nostre poble ha experimentat un augment de població (el més important de la seva història i en un període molt curt de temps) que ha de menester una política d'integració efectiva i coherent si volem que Maria segueixi essent un sol poble. Entre els nouvinguts destaquen els magribins i sudamericans, sobretot, que atrets per la bonança econòmica de Mallorca i pel cost de la vivenda a Maria, s'han instal·lat entre nosaltres. Cal una política d'acostament a aquests col·lectius i fer tot el possible per integrar-los a la vida social, cultural i afectiva del nostre poble.

Calen polítiques (i aquí sí que és necessari el consens entre tots els partits presents a la vida política de Maria) concretes que defineixin quin futur urbanístic volem per al nostre poble, quins criteris han de marcar la vida social i cultural per al demà i què es pot fer per reactivar la vida econòmica de Maria sense que això signifiqui una pèrdua de la qualitat de vida per als seus habitants. Reptes importants i bàsics que s'han de dur endavant amb el major consens possible.

FELIÇ 2001 PER A TOTHOM!

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Antoni Gelabert Mas, Antoni Fiol Morey, Miquel Oliver i Roig, Jeroni Bergas Ferriol i Francesc Antich Oliver.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

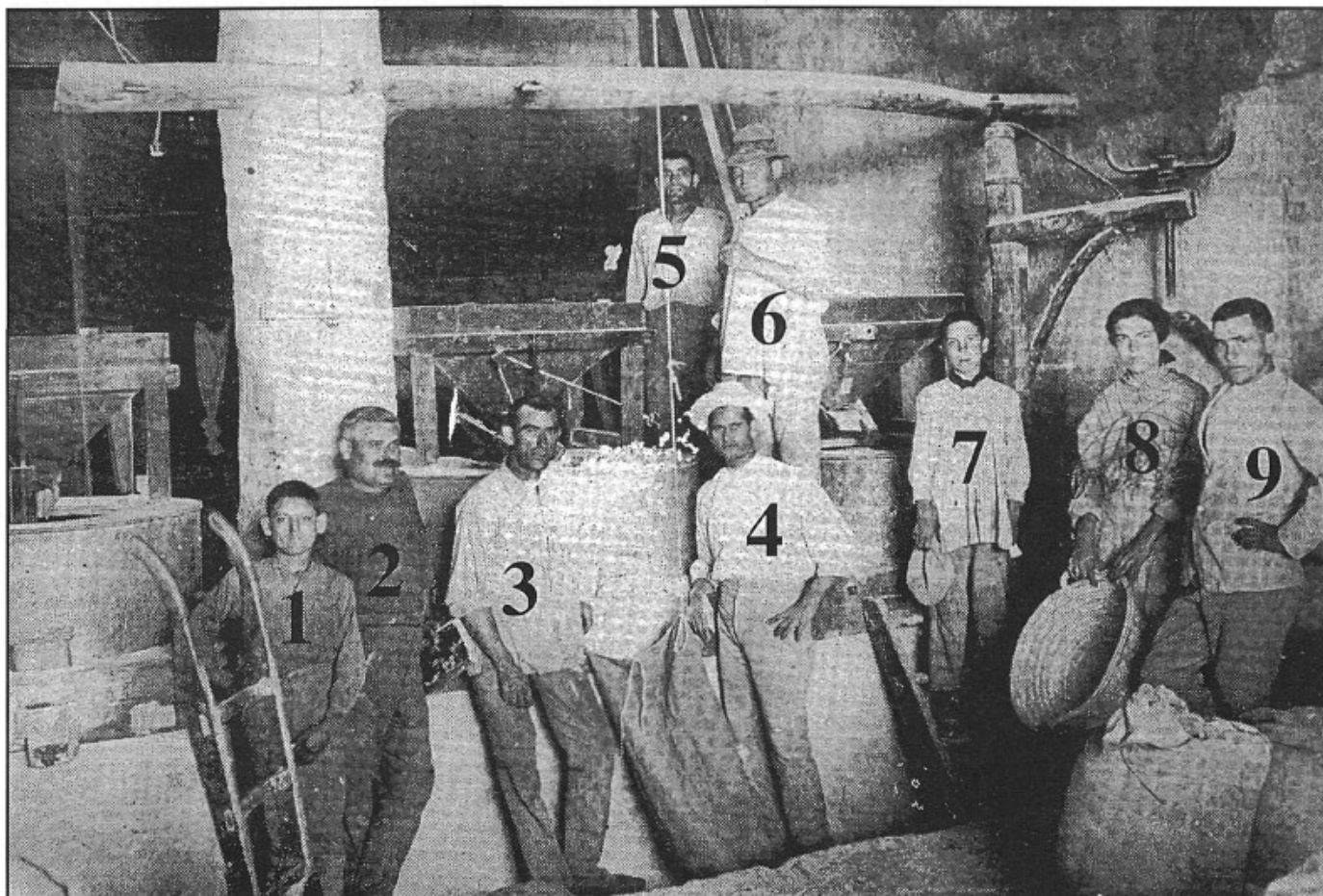
EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
www.premsaforana.com/fentcarrerany
c/e: fentcarrerany@premsaforana.com
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

El Calendari de 2001

Ja sabeu qui són aquests bergantells i la bergantella que devers l'any 1925 eren per la farinera de Ca'n Gual? Si ho sabeu i ens voleu ajudar, ens podeu fer arribar la solució i el proper número ho publicarem amb el nom illinatges de tots els que hi ha. Moltes gràcies per l'ajuda

CONVOCATÒRIA DE L'ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL FENT CARRERANY

DIA: 3 de febrer de 2001

HORA: 19'30 Primera convocatòria
20'00 Segona convocatòria

LLOC: Escola d'alt

ORDRE DEL DIA:

- 1r.- Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior.
- 2n.-Informe i balanç d'activitats realitzades durant l'any 2000.
- 3r.-Informe de tresoreria de l'any 2000.
- 4t.-Renovació de la junta directiva. (presentació candidats/tes fins l'hora d'inici de l'assemblea)
- 5é.-Previsió d'activitats per l'any 2001.
- 6é.-Previsió econòmica i pressupost per l'any 2001.
- 7é.-Precs i preguntes.

En acabar se rifarà el viatge del 2000 cedit per *Viatges Martel*

EL PRESIDENT
Miquel Morey i Mas

Passant l'estona... a la regió italiana d' Emilia-Romaña.

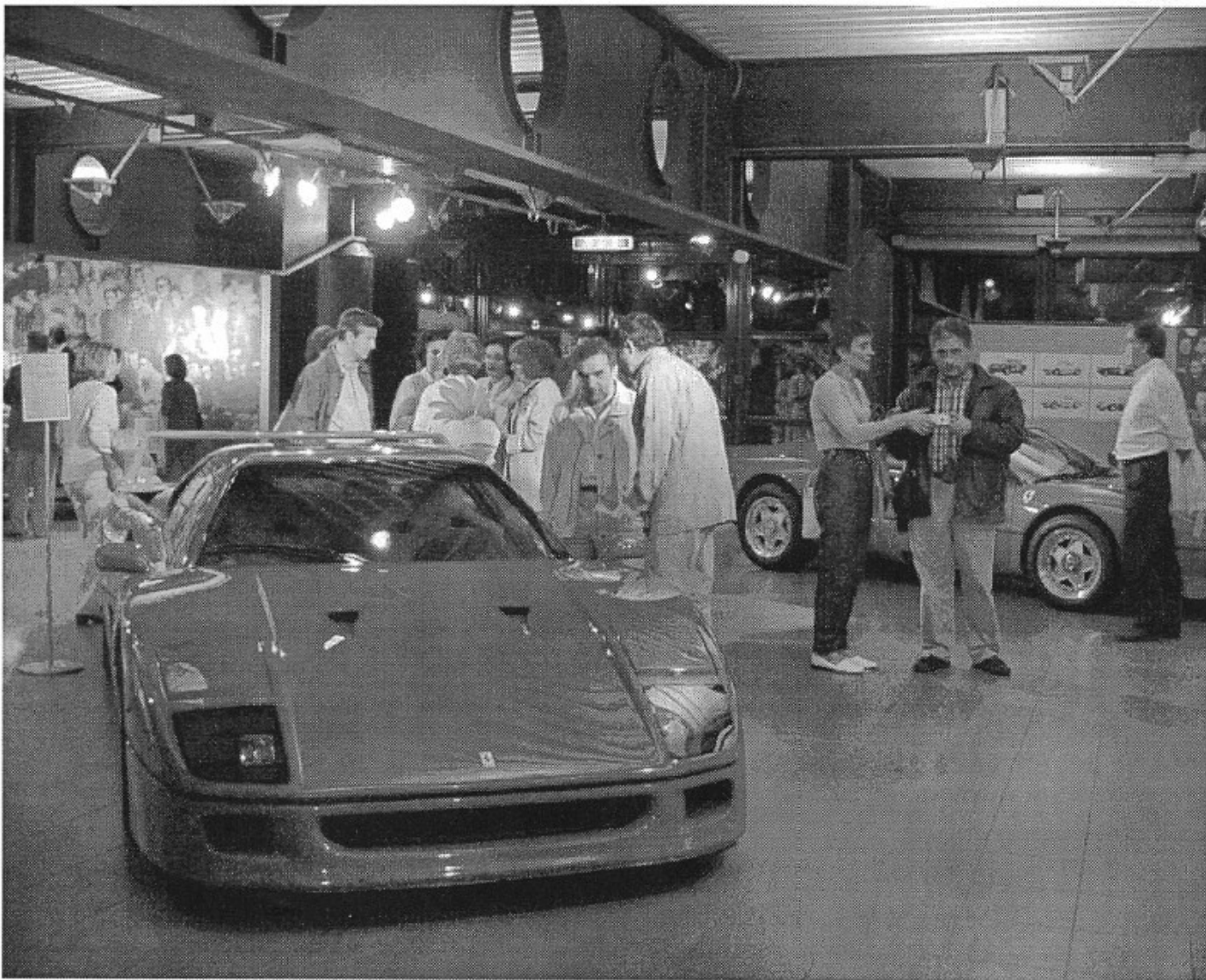

Els romans cap allà el 200 varen construir la via Emilia, que unia la zona del Apenins i la vall del Po amb el mar i al llarg d'aquesta important via de comunicació hi construïren importantíssimes ciutats que ara admiram pel seus valors artístics i històrics.

Aquestes ciutats han tingut la intel·ligència de cuidar acuradament el seu entorn, els seus carrers, places, esglésies, palaus, tot mantenint un casc històric que és actualment el seu millor tresor.

Les esglésies, amb un estil romànic que no té tanta bellesa formal com el romànic català, no és tan auster. Els materials no són tan nobles ja que allí no tenen pedres i havien de portar-les de lluny i tan sols es troben alguns marbres. La resta és pedra no tan vistosa, i maons.

En canvi tenen un formatge que és d'allò més deliciós: el formatge parmesà. Contemplar la producció de les grosses peces de formatge parmesà és tot una vivència inoblidable; i veure per dins els assecadors, on hi ha emmagatzemades

Passejar per Parma és una delícia, és una ciutat molt plana, hi ha tantes bicicletes com a Holanda, que conviuen perfectament en harmonia amb els "troles", i la gentada que passeja sense presses pels seus carrers empedrats. Els aparadors de les tendes de roba de vestir, sabates, roba de casa, ulleres, electrodomèstics, etc, són una delícia visual pel bon gust en el disseny de l'espai publicitari; el disseny italià està present en totes les activitats comercials italianes.

milers de peces, on un robot les va rentant una rera l'altre i les col·loca novament al seu lloc. És un espectacle de les noves tecnologies, que té com a contrapartida que la feina que abans feien tres o quatre persones, ara ho fa una sola i aquesta és la que controla el robot. El formatge és una menja deliciosa que lliga perfectament amb els embotits parmesans, que malgrat tota la seva excel·lent qualitat, pel meu gust, no poden comparar-se amb els espanyols.

Però un ho ha de provar tot. El que sí lliga és acompanyar-lo amb un bon vi de la Romaña. Tenen uns "caldos" exquisits i que cuiden de manera selecta. Itàlia és el segon exportador de vi de qualitat del món. Les vinyes ben cuidades que tenen als turons que envolten la ciutat són una meravella visual, que a més tenen el segells del bon gust italià, que comença pel bon vestir, el bon menjar i el bon viure, i sinó que ho preguntin a Bernardo Bertolucci.

Una altra ciutat important dins la regió és Mòdena. Aquesta ciutat és coneguda arreu del món per la seva decisiva contribució al desenvolupament industrial del món modern: la marca Ferrari i la Masserati en són l'exemple més clar. Però dins la regió també s'ha d'assenyalar la marca Lamborghini i la Ducati. Únicament amb aquests noms un ja en tindria prou per rendir-se al culte industrial. La visita al museu Ferrari és una sensació que és fa molt difícil de descriure, ja que allí s'hi troba un exemplar de cada model de la casa, i ja són prop del centenar. A un de seguida li ve a la memòria el mític Ferrari-Testa Rossa, és una màquina admirable, que ha estat un dels emblemes de la casa i que encara desperta pessigolles la seva contemplació. Veure la gran quantitat de trofeus que han aconseguit i aquest darrer any novament han guanyat el Campionat de Fórmula 1 després d'anys de no participar-hi.

Però no tan sols hi ha tecnologia a Mòdena, sinó que també hi ha gastronomia: l'aceto balsamico di Mòdena. Es tracta d'un vinagre molt especial, de criança, que assoleix uns sabors i unes sensacions olfactives i gustatives que d'entrada a un li costa acceptar-les però que quan les ha provades varies vegades la veritat que són sabors delicats. Els acetos tenen denominació d'origen de Mòdena, i n'hi ha tres marques; els altres acetos són elaborats a la regió però no està controlada la collita en origen encara que també el producte final és de sabor i olor característic. He de confessar que els no iniciats no sabríem distingir els elaborats artesanalment per famílies a la pagesia dels elaborats amb denominació d'origen.. Afortunadament ens acompanyava el gran mestre de gourmets i gastrònoms Juan Muñoz, que ens donà una lliçó inoblidable de com usar, disfrutar i combinar l'aceto balsàmic di Mòdena. Combinar-lo amb el formatge parmesà, o amb petits daus de truita de patates, o amb cebetes confitades, resultà un plaer nou per a mi i que alguna vegada més he repetit.

Vàrem tenir ocasió de provar les variades combinacions anant a sopar al restaurant que té Luciano Pavarotti a la campinya, al Europa 92, i que ell anomena "leader in un mondo di sapori rustici e raffinati" i jo afirmo que fou així. Vàrem provar un arròs amb carbassa, bacallà, cebetes i aceto balsàmic di Mòdena que em recordà aquell llunyà arròs amb carbassa que menjàvem a casa durant la quaresma els anys en que la vida pseudoreligiosa-fran-

quista marcava el ritme de la vida diària, quan havíem de comprar la "bula pontificia" per passar una quaresma amb no tant dejuni i abstinència. O sigui compràvem amb diners favors religiosos, quanta hipocresia Deu meu! Però deia abans que aquell arròs fet d'aquesta manera oferia sabors nous. El segon plat fou un estofat de conill amb col, formatge parmesà ratllat i aceto balsàmic di Mòdena que permetia assaborir cada cosa amb el seu gust propi, però aromatitzat, i la combinació era excel·lent. Tot això regat amb vins de la zona com el blanc prosecco valdo o el negre lambrusco attimi, que els experts consideren els millors de la regió. Però la sorpresa va ser als postres on ens varen servir un gelat de vainilla amb una culleradeta d'aceto balsàmic di Mòdena al centre; la combinació de sabors és suggerent, i tan és així que posteriorment a casa ho he preparat varies vegades i a tota la família li ha agradat. És un "postre" arriscat però sorprenentment agradable.

I quedava la tercera i universal Bologna. És sens dubte una de les ciutats més originals i maques d'Itàlia; l'arquitectura del centre històric, un dels millors conservats d'Europa, té una personalitat especial pel color marró-vinós dels maons, ja que tampoc tenen pedres. Les llargues i amples porxades conviden a que plogui per sentir-te aixoplugat a sota, i si és en bona companyia molt millor. Destaquen les torres medievals, l'Asinelli i la Garisenda, quasi tan inclinada com la de Pisa, i que ja Dante citava a la Divina Comèdia. A la plaça major, on antigament s'hi desenvolupava al vida pública convocats per la gran campana, encara ara al seu lloc, de la Torre de l'Arenga. En aquesta plaça s'hi troba l'Ajuntament, el palau de la Podestà, antic palau amb pintures murals de gran qualitat als salons, entre d'altres, i especialment la basílica de Sant Petroni, patró de la ciutat. Però de Bolònia cal destacar la Universitat, anomenada la "docta", que té més de nou segles, i que fou el motiu de la nostre curta estada. I malgrat el seu llarg historial manté viva la presència al món científic actual ja que intercanvia constantment els seus coneixements amb les principals universitats del món com la Johns Hopkins University, University of California i la Brow University. Allí hi han passat, viscut i estudiat, les més importants figures de la cultura europea: Becket, Dante, Boccaccio, Petrarca, Erasmo de Rotterdam, Rossini, Copernic, Galvani, etc. i al segle XX Guglielmo Marconi.

Aquesta ciutat, que per si sola ja mereix una visita d'un cap de setmana, no viu únicament del seu passat, sinó que actualment, arrel de ser designada ciutat europea de cultura pel 2000 aprofita per llançar el repte industrial que li ha d'assegurar el futur.

*Antoni Gelabert Mas
Barcelona, Novembre-2000*

RETROBAMENT AMB UN ANTIC MESTRE I AMIC

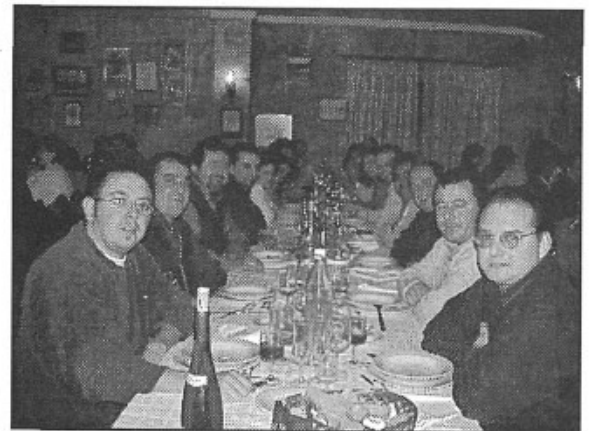
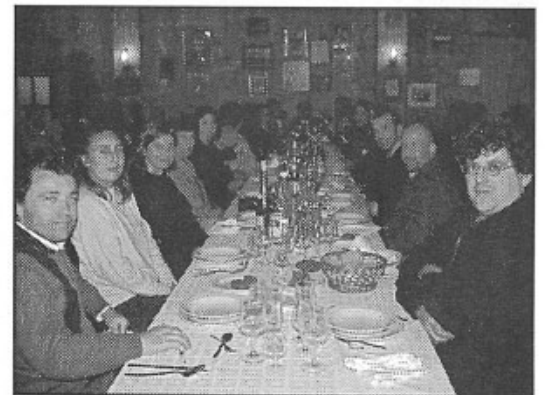
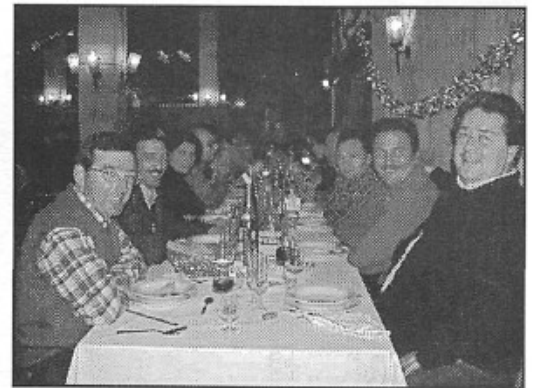
Dissabte passat dia 30 de desembre de 2000 fou un dia molt emotiu per a un bon grapat de veïns del nostre poble i d'Ariany. El motiu fou el retrobament amb en Joan Sans i Mercadal, mestre de l'escola de Maria, durant els cursos 75-76, 76-77 i 77-78. Durant aquests anys Joan Sans donà classes de Ciències Socials als alumnes de Maria i d'Ariany a la segona etapa d'EGB. En aquests temps començà una recollida de joguets artesanals i de la informació de com es feien i jugaven en temps pre-elèctrics.

Aquests mateixos alumnes l'ajudaren a fer la recollida i foren exposades a la seu de La Caixa a Palma en un concurs. El treball guanyà el primer premi. Això fou el principi però en Joan continuà investigant i la feina acabà enguany amb la publicació d'un llibre "Recull de Juguets Artesanals de les Illes Balears" de més de 500 pàgines i amb quasi tantes joguets i que ha publicat la Universitat de les Illes Balears.

Amb motiu de la inauguració de l'exposició de part d'aquestes joguines a Ca Ses Monges el passat dia 22 de desembre sorgí la idea de fer una trobada peus davall taula d'ex-alumnes amb el seu mestre. Així es recolliren els llistats dels cinc cursos que passaren per la segona etapa aquests anys i més de cent respongueren a la cridada.

El dinar fou a S'Alqueria i molta fou l'alegria del retrobament no just amb el mestre sinó també amb ex-companys, molts del quals no s'havien tornat veure. Allà li feren un obsequi d'un rellotge.

La festa acabà a l'escola amb la projecció de 200 diapositives que en Joan havia seleccionat del seu pas per l'escola de Maria, en les quals molts dels assistents els costava ja reconèixer-se.

Aquestes fotografies es corresponen a les diferents taules del dinar. Cada una correspon a un curs. Mirau si ho són d'ordenadets. La foto de dalt és la de l'entrega de l'obsequi.

LES CAMPANES DE MARIA ENTREN AL MÓN DE LES NOVES TECNOLOGIES

El passat dia 19 de desembre fou col·locada al campanar la nova campana. Una grua amb un braç gegant la pujà fins a dalt amb facilitat, malgrat el seu pes.

La campana grossa, substituïda de l'espanyada ha estat fabricada a Annecy, França per Paccard, com du gravat. Té un pes que supera els 350 quilos de bronze i du un contrapès de roure d'uns cent quilos més. En una part de la campana du gravat en català "MARIA DE LA SALUT, PREGAU PER NOSALTRES. JUBILEU DEL 2000 25/12/2000" i per l'altra en llatí "SANTA MARIA ORA PRO NOBIS HOC EST SIGNUM SALUTIS".

S'ha aprofitat per fer més canvis, perquè s'ha canviat pràcticament tot l'embigat i al mateix temps s'ha automatitzat el seu funcionament, coordinat-les amb el rellotge. Aquest, si no fallen els automatismes, ja no avançarà ni retardarà les hores ja que està connectat amb un satèl·lit que controla el temps de tot el món.

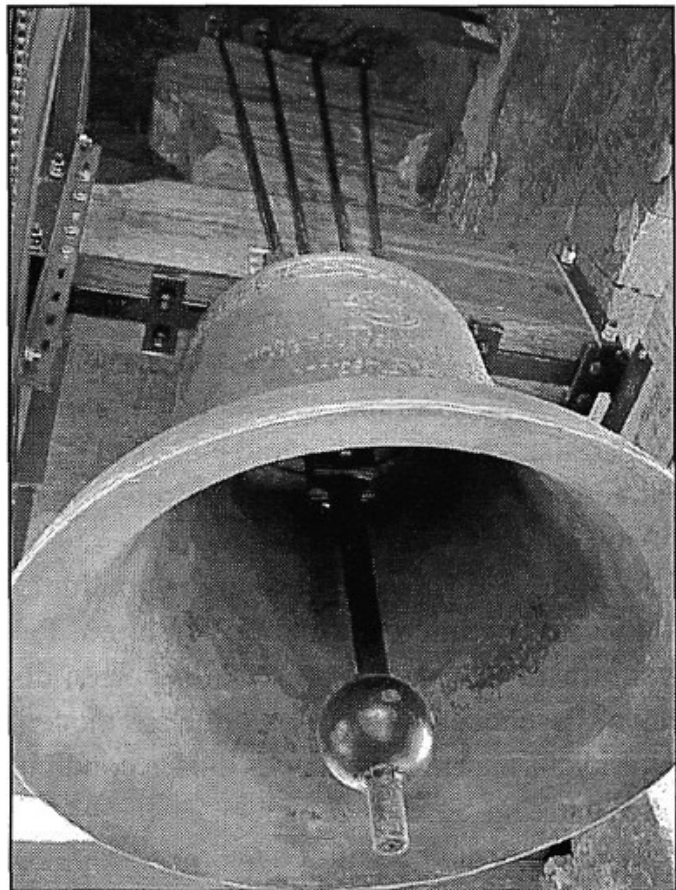
L'empresa que s'ha fet càrrec de la instal·lació elèctrica és Ermec, empresa catalana la qual té com a representació a les Illes, Instal·lacions Elèctriques Navarro, de Binissalem i permet fer els diferents tocs de les campanes per ordinador. En aquest moments hi ha connectades les dues campanes més grosses. Quan hi hagi la petita és podran fer més varietats de tocs de campanes. Ara es poden sentir tres tocs diferents: el de difunts, el de la missa normal i el de festes. A més, a migdia, després de sentir tocar les dotze, podreu sentir el toc de les avemaries, com antigament es feia. Les campanes poden ser tocades de dues maneres: amb un martell que pega a la campana o movent la campana mitja volta. Llavors també és pot variar la velocitat.

El cost de la nova campana i de tot el sistema automàtic puja a uns tres milions.

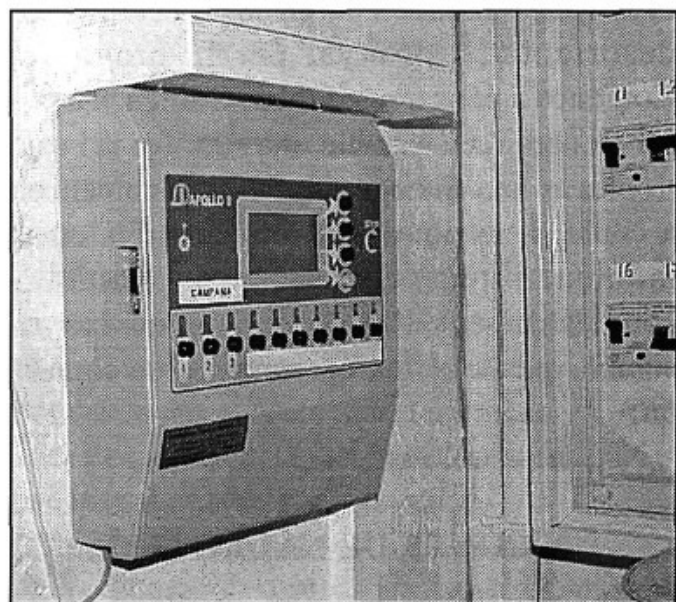
Així podem dir que el nostre campanar és a la cresta de les noves tecnologies.

Vista dels engranatges que permeten fer sonar les campanes

La campana grossa nova feta a Annecy, per una empresa que té més de 160 anys d'experiència.

Des d'aquest aparell, situat a la sagristia, es toquen les campanes automàticament. És una espècie de caixa de ritmes a la qual amb un ordinador, s'hi poden programar els diferents tocs de les campanes

DOS CONTES DE NADAL I DOS POEMES PER A CAP D'ANY (De regal un sonet en castellà)

Per Jeroni Bergas Ferriol

L'OMBRA DE L'ENEMIC

-Bona nit senyores i senyors televidents. Enfront de mi, avui tinc el gran plaer de gaudir de la presència del portaveu del Grup Armat Separatista per a l'Alliberació Nacional 31 de Novembre. Bona nit, Senyor Andreu ...

-Amb Andreu n'hi ha prou.

-Sr. Andreu, quan va començar la seva lluita?

-Doncs ara en deu fer uns sis, cinc, no. Per ventura fa set anys. Però què importen els anys? Essencials són els ideals que ens mouen. Uns ideals ancestrals. Atàvics dins la condició humana.

-Sr. Andreu, per què lluiten?

-Per una simple raó de supervivència. Són ells o noltros.

-Doncs, qui són ells?

El senyor Andreu sembla en un primer moment desorientat, estranyat per la pregunta. Comença a pensar o a dubtar. Comença a posar-se nerviós. De sobte una suor freda i roja li solca la cara i li nega els ulls que li comencen a coure, i no pot evitar refregar-se'ls en el moment que comença a tremolar convulsivament. Passats dos minuts eterns, sembla que de reflexió, returant gosa contestar:

-¿No... no... noltros?

CONTE DE NADAL II

Davant l'arbre de Nadal, el President havia de recordar la primera vegada en què va veure la neu. La gran fascinació provocada en

un nen de deu anys per tal gest d'omnipotència, va marcà el seu destí: "Quan sigui gran, per ventura no dominaré el cel, però imposaré els meus designis a tota la terra. Arreu, arreu".

Apressadament agafà el telèfon roig, decidit a donà l'ordre. "Esperi, esperi", es sent una veu bleixant que prové de sota d'unes enormes ulleres que mantenen erguit un simulacre de cos. "Si us plau, tingui compassió. Per l'amor de Déu, tingui compassió, que avui és la Nit de Nadal", acabà dient l'assessor, tot just traspasar el llindar de l'entrada del gran saló.

"Més compassió encara? Les pobres criatures pateixen un fred infernal i es moren de fam. Jo només desitjo acabar amb tots els seus sofriments. Jo els encalentiré l'ambient i ja no es moriran de fam", i esclatà amb una rialla malèfica que li enrevoltava tota la cara.

El President, després d'uns instants d'observar la cara desfigurada de l'assessor, va romandre uns segons consirós i capotejant digué: "D'acord, d'acord. Vengui, vagi-se'n tranquil d'una condemnada vegada. Ja els bombardejaré demà".

ULLS DE CALÀPET

A la Sibil·la Cassandra.

Et somiaré lletja.

Et posaré el nas de porc i els ulls de calàpet.

Et faré créixer les orelles i t'arrabassaré tots els cabells.

T'imaginaré amb una llengua negra en una boca sense dents.

Et somiaré menga i coixa i cega i sorda.

I et somiaré de pedra.

I així, a la fi, podré oblidar-te

i seré lliure.

(Digué el corb: - **MAI MÉS**).

PSIQUE

A la germana de la Sibil·la.

Per a què l'ambrosia? Preciosa Hebe, Silent Erato, Inabastable Artemis, Quimèrica Nereida, Uberosa Afrodita, Enyorada Helena. Exèrcits de mirades furtives et desitjaran, milers de colònies de neurones et somiaran. Edificaran noves troyes per a poder capitular davant la teva irresistible fascinació, anhelada Helena, eternament desitjada. La teva saliva com pluja miraculosa i salvadora tornarà la sabor a desèrtiques boques.

El teu cos d'adolescent conté la bellesa retinguda d'alguna deessa esquiva i prohibida. Perniciós el somriure. punible la mirada, secreta anatomia que just just s'insinua i que algun dia no molt llunyà serà la meva perdició. Filla d'Isis, muller d'Aquil·les, germana de Nefertiti, cunyada de la diàfana Atenea. Vincles de perdició et fermen. Els oracles et predestinen i tu lluites. Tanmateix serà de bades la lluita.

Nua és la nit. Nua la paraula. Nu el desig. Nua l'esperança.

RESIGNACIÓN (1988)

Dicen bien que el pesar está en tus ojos
y en tu otrora dicha tu desgracia.
Por qué se pegó aquel tiro de gracia.
Pobre amor el que se ahoga entre rastrojos.

Pa amb oli
BAR RESTAURANT
"SES TARRAGONES"
Pa amb oli
i
Carn torrada

Carret. Petra - Sta. Margalida Km. 0'600 - Tel.: 971 52 53 16

2001

D E S E M B R E							D E S E M B R E						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG	DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
25	25	25	25	25	25	25				25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
D E S E M B R E							D E S E M B R E						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG	DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
25	25	25	25	25	25	25							25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
D E S E M B R E							D E S E M B R E						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG	DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
25	25	25	25	25	25	25							25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
D E S E M B R E							D E S E M B R E						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG	DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
25	25	25	25	25	25	25							25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
D E S E M B R E							D E S E M B R E						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG	DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
25	25	25	25	25	25	25							25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25

Poema visual de Jeroni Bergas

Mas no recuerdan aquéllos el brillo
de tus ojos, cuando él en tu regazo
dormía. Por qué se hizo pedazos.
Pobre amor que ocultas entre visillos.
Monótono y agudo pesar que pudres
en tus carnes maceradas por su sino.
Por qué mató el amor sin tu permiso.
Pobre esperanza de vivir que nudres
con un amante vulgar y remiso.
¡ Oh, Dios ! Por qué este castigo divino.

*(Pròximament "L'aguait" i "Actrius i Meretrius").
Jeroni Bergas Ferriol*

SALUTACIÓ NADALENCA DEL PRESIDENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

En primer lloc, vull aprofitar l'ocasió que em brinden aquests dies tan assenyalats per felicitar-vos a tots i desitjar-vos un bon Cap d'Any.

Però, a més d'això, quan arriben aquests dies, qui més qui manco passa comptes de l'any que deixa

enrera i aprofita per mirar enfora cap a l'horitzó que s'obre amb l'arribada d'un any nou. Aquesta vegada, any nou i mil·lenni nou.

Per als que tenim la responsabilitat de governar també és el moment de passar comptes. També és el moment de mirar com han anat les coses i de treure'n conclusions.

Bé doncs, jo crec que les coses a les Balears segueixen un camí francament positiu: la nostra economia continua molt ben situada, entre les millors d'Espanya i d'Europa, i amb unes perspectives de futur marcades per l'estabilitat, i això vol dir que la societat confia en el Govern, un Govern estable i fort.

Durant els pròxims anys, les Balears seran un territori on es continuarà generant riquesa. Serem un país modern, de prosperitat.

Però, quina prosperitat volem? Una prosperitat que comporti consumir territori i malbaratar els nostres recursos naturals com el paisatge, l'aigua o l'energia...? O una prosperitat més intel·ligent i més moderna, que assegurí el benestar d'avui, però també el de demà, el benestar dels nostres fills i el de les generacions futures?

La resposta sembla clara, perquè ningú que estimi les nostres illes vol posar el futur en joc. Per això, i perquè som molts els que estimam aquestes illes, ja hem començat a fer feina per aconseguir una prosperitat assenyada i d'acord amb la nostra realitat.

Però això no basta. Hem d'aconseguir també que aquesta prosperitat avalada per les grans xifres arribi a tantes persones com sigui possible. És a dir, hem d'aconseguir que la prosperitat no sigui un cau de privilegis, sinó un element de benestar i de progrés per a tots. I progrés és que tothom tenguí dret a una bona educació, a una bona preparació, que tothom tenguí

assistència mèdica de qualitat, que tothom cobri una pensió abastament per viure, que tothom tenguí un bon lloc de feina; progrés és planificar els recursos de què disposem perquè el dia de demà no ens facin falta.

I, per si no n'hi havia prou, el segle XXI que som a punt de començar ens dibuixa un panorama econòmic nou. Haurem de plantar cara a una nova economia que marcarà les nostres relacions laborals i socials. Una economia marcada bàsicament per la revolució tecnològica.

Haurem de fer el cap viu si no volem quedar despenjats d'aquest sistema nou. Un sistema que té una gran capacitat de generar riquesa però que no té molt en compte els valors socials, humans i, fins i tot, mediambientals.

En conseqüència, els governs hem de fer una política que assegurí que la riquesa arribi a la majoria de la població. Hem de fer polítiques que evitin que aquesta nova economia tenguí efectes negatius per a les persones.

Però hi ha feines que un govern no pot fer tot sol. Hi ha compromisos que hem d'assumir tots els ciutadans i les ciutadanes de les Balears.

Construïm un país capaç d'afrontar els reptes de la nova societat. I construir un país s'ha de fer des de l'afirmació de la pròpia identitat. Sense identitat no som ningú. Recuperar-la i enfortir-la és feina de tots.

Hem de tenir ben clar què volem ser i on volem arribar. Si volem ser un poble respectat, un poble amb capacitat de decidir el seu futur, la identitat és el nostre referent i la marca que ens fa diferents dels altres. Ni millors ni pitjors: diferents.

I aquest Govern vol recuperar una societat orgullosa de ser qui és. Una societat sobirana que decideix el seu futur. Una societat que vol ocupar el lloc que li pertoca dins l'Estat espanyol i dins l'Europa mediterrània. Una societat que assumeix els reptes immediats i de futur sense oblidar la responsabilitat de ser justos i solidaris.

Des del Govern de les Illes Balears, vos convit a tots a participar i a implicar-vos en la construcció d'un país cada dia més democràtic i més avançat.

Per molts d'anys i bones festes.

Francesc Antich Oliver
President de les Illes Balears

BULLIT DE NOTÍCIES

FESTA A L'ESCOLA

El darrer dia de classe i com ja és tradicional a l'Escola de Dalt se celebraren una sèrie d'actes per acomiadar l'any. Des d'infantil a sisè les diferents classes interpretaren tot un seguit de nades davant dels pares que es miraven els seus fills amb cara d'embadalits. La festa acabà amb una xocolatada i coques per als petits i els grans.

Una gentada assistí a la festa de l'escola

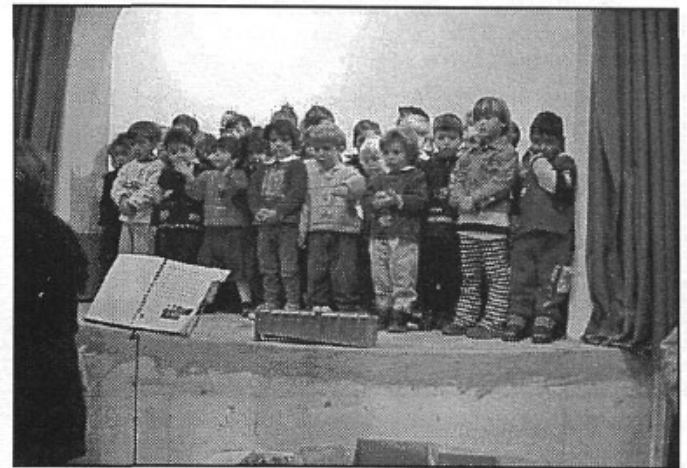
MATINES

Enguany tornarem tenir una sessió de matines ben florida. A les nou començà la missa que en tot moment fou acolorida amb els cants del cor parroquial. Na Catalina Ferriol Colombram fou un any més l'encarregada de cantar el Cant

de la Sibil·la cosa que va fer amb el seu habitual talent i amb una demostració clara de les seves habilitats interpretatives. Els nins i nines de l'Esplai "Es Rebrot", amb l'ajuda de les seves monitores i monitors cantaren una cançó amb acompanyament musical que va fer les delícies de tots els presents. Després felicitarren les festes a tot el poble.

L'església, plena de neules, presentava un aspecte immillorable, feina d'un bon grapat de persones que aportà

Els més menuts durant la seva actuació

la seva ajuda per fer-ho possible.

NIT DE LA CULTURA

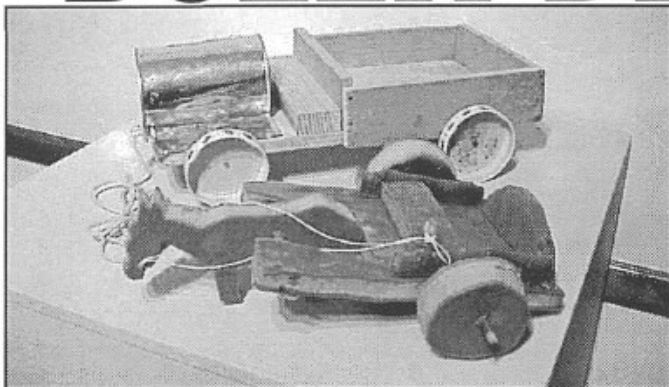
La nit de dia 15 de desembre tengué lloc la tradicional Nit de la Cultura, en la qual l'Obra Cultural Balear premia tot un seguit de persones i/o entitats pel seu treball a favor de la llengua i la cultura del país. Entre el gairebé un milenar d'assistents enguany hi havia una nodrida representació mariera. A través de les càmeres de televisió del Canal 33 poguérem veure un bon grapat de mariers i marieres encapçalats pel batle del poble, en Jaume Mestre "Collet".

EXPOSICIÓ DE JOAN SANS

Divendres dia 22 de desembre, dins dels actes de Nadal, tengué lloc la inauguració de l'exposició de Juguets Artesanals de Joan Sans a Ca ses Monges. En Joan Sans, que va ser mestre de l'escola de Maria a la dècada dels setanta, inicià al nostre poble una recollida de materials que utilitzaven els nins per confeccionar juguetes, quan la imaginació i l'enginy substituïen la manca de recursos. Aquesta tasca que després ha anat seguint a altres llocs on ha exercit de mestre, l'ha duit a elaborar un llibre on recull

BULLIT DE NOTÍCIES

un exhaustiu inventari de materials i juguetes possibles que els nins i nines de les Illes Balears confeccionaven amb les seves pròpies mans. El paper, la roba, les caramutxes, les fulles de figuera, fruits, fulles, pots, llaunes, ferro, fusta, botons, etc. són alguns dels materials amb què estaven construïts bona part de les juguetes exposades a Ca ses Monges. Una exposició que va ser una autèntica sorpresa per als més menuts i un retrobament amb la gent major que recordà quan elles eren els autors d'aquelles juguetes fetes de manera ben artesanal.

RECITAL D'EN JAUME "CAPITAL"

També dia 22 i a Ca'n Gaspar tengué lloc el recital de cançons d'en Jaume "Capital". Aquest cantautor, que ja havia actuat una vegada a Maria, i que va ser un autèntic descobriment per a la majoria d'assistents, demostrà un cop més les seves habilitats i les seves taules i es posà el públic -el poc públic, tot s'ha de dir- a la butxaca. Les seves lletres iròniques i divertides feren riure i alegrar la freda vetllada als assistents. Des de la quotidianitat més absoluta, fins a les lletres més actuals del moment polític i social, les cançons d'en Jaume "Capital" passen revista a tot i a tots. Fins a la propera.

QUINTOS "INNOCENTS"

No ens fa cap gràcia haver de donar cada any la notícia de

les "quintades" de torn. Són altres les notícies que voldríem donar en relació als fets dels quintos, però sembla com si anàssim cap enrere com els crancs. No n'hi hagué prou amb el fet de passejar-se tota la nit del vint i-set al vint-i-vuit fent explotar petards per tot el poble, sinó que a més a més pintaren cartells i senyals, arrancaren un arbre de la Plaça des Mercat, i en mig tallaren un altre al carrer Nou i posaren bloquets davant de la porta de l'Ajuntament a més de bloquejar un carrer creuant un cotxe vell enmig.

PREBELÀNDIA

Divendres dia 29, al pati de Ca'n Gaspar i davall d'un envelat que protegia de la fredor de la nit el grup Gom Teatre de Manacor, integrat per dos músics i tres actors ens feren fer un viatge cap al món dels Beatles, en l'any en què s'ha celebrat el vintè aniversari de la mort del seu líder John Lennon.

El muntatge, titulat Prebelàndia, feia un repàs a la vida dels Beatles, al moment històric -anys 60 i 70- i a personatges que directament o indirectament tengueren alguna relació amb ells. Un nombrós públic va veure el muntatge, que tot just feia dues setmanes que s'havia estrenat a Vilafranca.

La qualitat i la gràcia dels intèrprets feren oblidar el fred de la nit.

RECOLLIDA DE ROBA

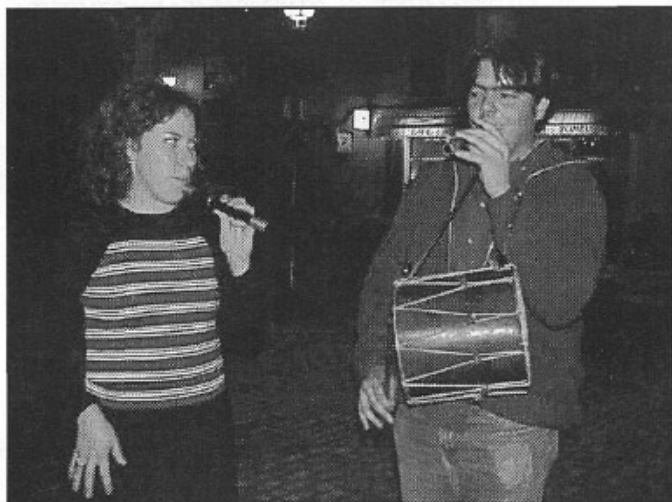
Aquest passat mes de desembre i a través de l'escola es va fer una recollida de roba usada: vestits, sabates, etc. A cada nin i nina de l'escola se li va donar una bossa perquè des de ca seva donassin aquella roba que ja no usaven i que segur que podia fer un bon servei a gent que sí que la necessita amb urgència. Segons sembla la resposta va ser molt bona i es recollí una gran quantitat de material.

INAUGURACIÓ DE LA PLAÇA DES POU

El passat dissabte dia 23 de desembre es va fer la inauguració de la reforma de la Plaça des Pou. La veritat és que la fredor de la nit, la poca publicitat que es va fer de l'acte i el fet que hi mancàs alguna cosa per "engolir", motivà que l'assistència fos més aviat reduïda. Tot i això

BULLIT DE NOTÍCIES

els assistents pogueren combatre el fred ballant al so de les dues parelles de xeremiers que engrescaren l'acte.

La regidora de Cultura, na Maria Margalida Jordà, aprenent de xeremiera s'atreu a tocar el flabiol el dia de la inauguració de la reforma de la Plaça des Pou

BETLEM VIVENT DE L'ESPLAI

Els nins i nines de l'Esplai "Es Rebrot", un cop que hagueren cantat la seva cançó a la missa de Matines corregeren cap a Ca'n Gaspar a preparar el betlem vivent amb què obsequiaren els assistents a la missa de Nadal.

Allà els pastorets i les pastorettes, els forners, les rentadores, les collidores, els reis de l'Orient i el naixement amb un Bon Jesús ben tendre foren l'admiració de pares i mares, de padrins i padrines i de tota la gent que passà pel patí de Ca'n Gaspar.

Enhorabona al Grup d'Esplai "Es Rebrot" per la feuada que feren.

RECAPTACIÓ POPULAR PER LA COMPRA DE CA SES MONGES

El batle ens ha fet conèixer l'estat en què estroba l'aportació de la gent a les tres entitats bancàries del poble i al mateix

temps agrair la seva col·laboració. A 31 de desembre del 2000 hi havia a Sa Nostra, 681.168 ptes, a La Caixa, 583.897 ptes i a la Banca March, 396.684 ptes. Això fa un total d'1.661.749 pessetes.

CARLES FOZ NOMENAT DIACA

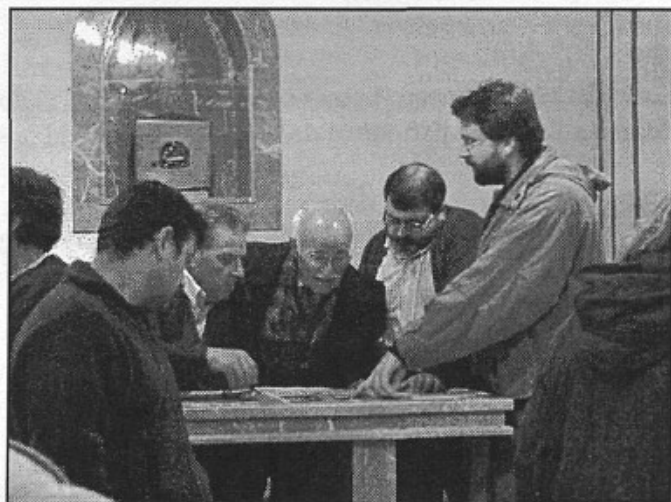
Potser el nom de Carles Foz no vos soni molt, però si vos deim que en Carles és un jove ben gran, amb barba, és catequista, passa els caps de setmanes a la seva casa de Son Puig i està casat amb na Rose Marie, una dona alta i simpàtica i tenen dos fills, en Carles i na Martina, i que malgrat el poc temps que fa que viuen a Maria s'han integrat molt bé a la vida del poble. Ara ja sabeu de qui vos parlem! Idò el passat dia 30 de desembre a la parròquia de Sant Josep Obrer de Ciutat, el Bisbe de Mallorca el va ordenar diaca. Fou una cerimònia ben emòtiva i lluïda.

Des d'aquestes pàgines li desitjam tota la sort del món en aquest nou camí i esperam que un dia d'aquests ens conti en que consisteix la feina d'un diaca i altres coses relacionades amb el tema. Molta de sort Carles i enhorabona per a tu i la teva família.

MOLTA EXPECTACIÓ DEL CALENDARI DE FENT CARRERANY

Com cada any hem editat el calendari amb una fotografia de Pere Mascaró, que podeu veure reproduïda a la pàgina 3 d'aquesta revista, i com cada any se crea una gran expectació per conèixer les persones que hi surten i tothom hi vol dir la seva. Enguany, com que no hi ha ningú viu, creim, és més difícil saber qui són.

Vàrem obsequiar Joan Sans amb un calendari i el dia de la inauguració de la seva exposició estava per allà i molts s'ajuntaren al seu voltant per intentar esbrinar qui les persones que hi surten. Sabem que a cafès i a cases particulars han fet rotllades al voltant del calendari. Ens alegra que vos agradi.

DEMOGRAFIA

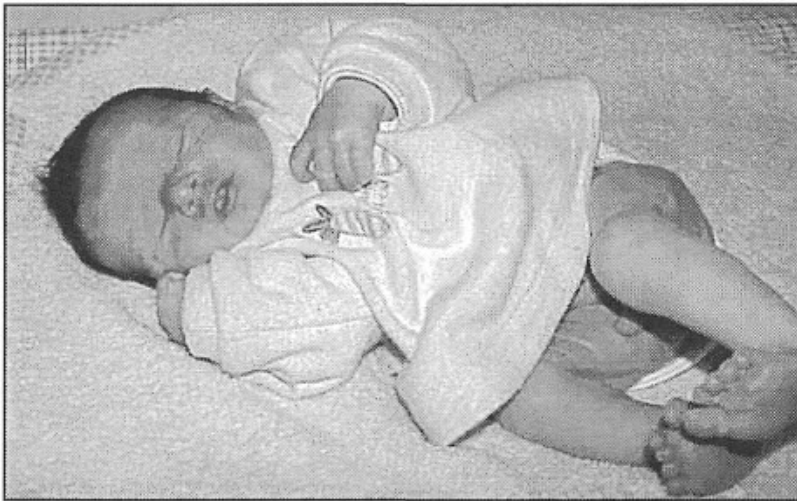
ENS HAN DEIXAT:

Magdalena Moncades Fons, de 64 anys, morí el passat dia 21 de novembre en accident de trànsit. Era natural de Muro.

Eulàlia Mercader Roig, de 89 anys, ens ha deixat el dia 30 de desembre del 2000.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

En Jaume Bergas Ferriol va néixer el passat dia 28 de desembre de 2000. És fill de Josep Bergas Frau i Bárbara Ferriol Negre

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Martín Crespí Pastor i na Francisca Ferriol Colombram es casaren a l'església parroquial de Maria de la Salut, el passat dia 16 de desembre.

En José Daniel Matamalas Huertas i Maria del carmen Zuzama Martínez, es casaren a l'església parroquial de Maria de la Salut, el passat dia 16 de desembre.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR Informació		971847000
	Urgències	971847060
	Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dilluns i dimecres: de 16 a 18 hores.

Dimarts, dijous i divendres: de 16 a 19 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores.(15 h. Dissabtes no, Festius sí)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores. (Festius, 19,15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

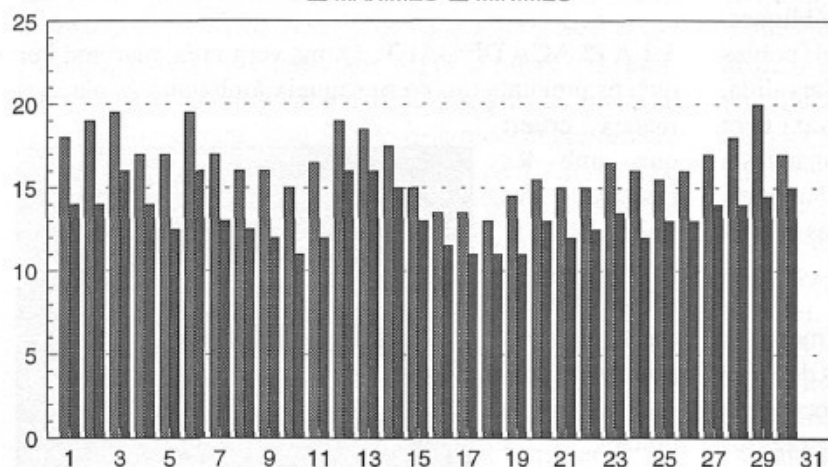
Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al855043
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al520292
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al236624

El temps MES DE NOVEMBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 14	14 l.
Dia 15	20 l.
Dia 16	19 l.
Dia 17	3,5 l.
Dia 20	13 l.
Dia 23	3 l.

TOTAL: 72,5 LITRES

Temperatura Màxima	20 ° C (Dia 29)
Temperatura Míxima	11 ° C (Dies 10, 17, 18 i 19)
Temperatura Mitjana	14,85 ° C
Mitjana Màximes	16,5 ° C
Mitjana Mímines	13,2 ° C

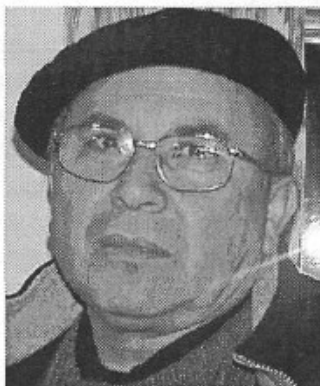
RACÓ DE CUINA

TORDS DE SANT ANTONI

PREPARACIÓ:

INGREDIENTS:

- 8 tords
- 2 porros
- 1 ceba grossa
- tomàtiques de ramellet
- 1 pebre coent
- farina
- sal
- pebre bo
- oli d'oliva
- ou
- galleta picada
- farina

Aquest plat té tres parts: piteres, butzes i cuixes.

Una vegada plomats els tords, els desfeim de la següent manera: a una part posam les butzes, a una altra anques i cuixes i per altra part treim les piteres sense os, amb un ganivet ben fi perquè quedin ben senceres.

Amb els ossos feim un poc de brou.

Preparació de les butzes:

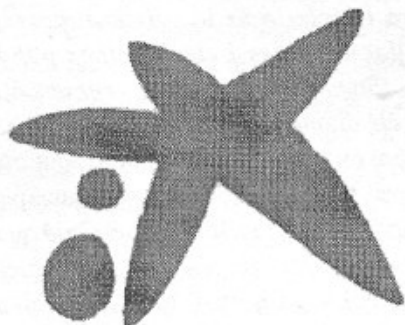
Les tallam ben fines, sense fer netes, les posam dins un colador i les passam per aigua, quan són eixutes, posam oli dins una paella i quan és ben calent les fregim. Dins el mateix oli feim el sofrit de porro, ceba i tomàtiga, ratllada i sense llavors, a foc molt baix i quan està quasi fet hi afegim les butzes, ho deixam a foc molt baix i quan queda sec hi afegim un poc de brou que hem fet abans. Posam a gust pebre coent, sal i pebre bo.

Preparació de piteres:

Els posam sal i pebre bo a gust i amb ou, farina i galleta picada, les arrebossam. Això és tot.

Preparació de les cuixes:

Els posam sal i pebre bo i les fregim amb oli ben calent fins que siguin rostides.

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

BON PROFIT!.

VA DE PLACES

Si d'una cosa podem presumir els mariers és de places públiques. Guanyam per golejada a tots els pobles que ens envolten. Ni Santa Margalida, ni Llubí, ni Sineu, ni Petra, així com Ariany, viles totes, exceptuant aquesta última, amb major nombre d'habitants que Maria, compten amb tres places

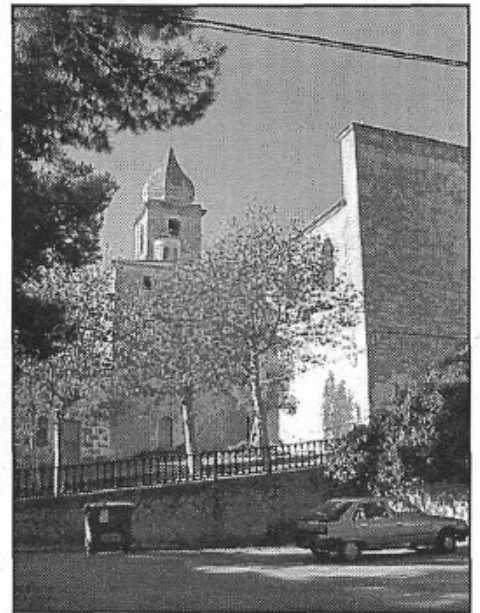
com les nostres, com són:

1. PLAÇA DES POU. Aquesta plaça es començà a construir l'any 41, si bé ja estava projectada des de l'any 23, de dimensions ben diferents als darrers projectes que la reduïren a com és en l'actualitat. Una joia que totes les administracions han anat conservant i embellint com podem veure aquests dies en què s'ha acabat de renovar el terra, les faroles, els bancs i altres ornaments. Durant molts d'anys el seu sòl era de terra polsosa, cosa que obligava a regar-la constantment, cosa senzilla ja que en el seu perímetre s'hi poden comptar tres pous cabalosos. Però al cap d'uns anys, allà pels 60, va ser enrajolada, treball que correu a càrrec de l'equip de picapedrers comandat per Pere Mas (em plau fer constar l'advertència que mestre Esteve, ja retirat, va fer al seu fill Pere, en relació a l'enrajolat, que va ser: *"-Si penses guanyar un duro conforma't amb deu reals i que els néts puguin dir: Això ho va fer el meu padrí"*, així com també la glosa que l'amo en Nadal li dedicà: *"-M'han dit que ets es patró / de fer s'enrajolat / i si no ho fas encertat / te faré una cançó"*), amb en Simó "Moliner", en Joan "Murero", en Jaume "Ciudadà" i en Miquel "Mirató" que feren un treball tan perfecte com ho demostra el fet que aquell enrajolat ha durant fins avui, havent suportat tants i tants de balls i altres trepitjades. Esperem que el nou, a càrrec d'una empresa de Maria tengui el mateix encert. Així sia. Amèn.

2. LA PLAÇA DES MERCAT. Si bé projectada des de temps enrere, el cert és que no es començà a construir fins que ens alliberàrem de la Dictadura, ja que en aquell temps, quan tot era centralisme, la resposta dels que "comandaven" era sempre: *"-S'ha d'anar a Madrid"*. I a penes arribà el primer Ajuntament democràtic, el primer batle, en Miquel Oliver, elegit pel poble, després d'haver aguantat tants i tants de batles posats tots a dit, apartant-se d'aquelles bajanades d'haver d'anar a Madrid, posà fil a l'agulla i en un sant i amèn se solucionaren tots aquells problemes fantasmals. I avui tenim una plaça que és una meravella, que igual que la Des Pou és conservada i embellida tant per l'Administració actual com per les anteriors, on els joves poden disposar d'una pista per fer

bàsquet i els més petits disposen d'engronsadores, tobogans i altres entreteniments; fins i tot últimament s'hi ha muntat un "xiringuito", ja que els nostres petits no passen de les llepolies. I per últim,

3. LA PLAÇA DE DALT. Quina vergonya, mariers! Per què, es pregunta un, no se segueix amb aquesta plaça el mateix criteri que amb les restants? Per què? No té explicació! No sabem quan es construí. Els coneixements que tenim gràcies a la GUIA DELS POBLES DE MALLORCA-MARIA DE LA SALUT són els que en Bartomeu Pastor dóna quan escriu: -

"...trobam un grup de cases al voltant de la Plaça de Dalt", per això podem dir que ja existia des que es construïren les primeres cases per Son Puig i Son Mas. O sia que les primers mariers ja deixaren aquest espai públic entre el carrer de Font i Roig, cal senyor Llompart, ca l'amo en Gaspar i l'altra casa que es va esbucar per devers els anys 35-36, quedant el solar que avui és jardí davant el portal de les dones de l'església. També pels estudis d'en Bartomeu Pastor sabem que *"...la primera Casa de la Vila es construí al costat de la Plaça de Dalt"*. I pels "QUADERNS DELS INFERNETS" redactats per Damià Quetglas amb la col·laboració de Magdalena Torelló, Gabriel Bergas i Enric Pozo, sabem que *"...la Plaça de vora l'església és la primera que va tenir el poble... Era lloc de festes i celebracions públiques. Se l'anomenava Plaça Major... on se reunien els Electes molts d'anys els diumenges"*... I per la nostra part volem afegir que estam segurs (havia de ser així!) que aquell grup de mariers (per quan un homenatge?) encapçalats per Gabriel Llompart, Joan Torelló i Miquel Gual que lluitaren més de vint anys per aconseguir la disgregació, la INDEPENDÈNCIA, a l'hora d'haver-ho aconseguit i de segur amb tot el poble sobre la Plaça, empinats damunt un d'aquells pedrissos que encara hi són, cridarien amb tota la força dels seus pulmons, llençant aquell crit tan honorós com important de: INDEPENDÈNCIA!. A partir d'ara JA SOM POBLE! I què demostra això que succeí l'any 1836 i a la Plaça de Dalt? Senzillament: QUE ÉS UN FET

HISTÒRIC. Que aquesta Plaça de Dalt és LA PRIMERA. I per ser la primera no pot desmerèixer de les altres. I hauríem d'estar empegueïts d'haver-la tenguda tan abandonada. L'únic que hi hem vist fer durant tants d'anys és la conservació del marge que dona al carrer Font i Roig que s'havia esbaldregat degut al relam dels pins, alhora que es construí una antiestètica pica de marès al centre, "monument" que fou destruït quan el rector Pere (el I) i altres col·laboradors patrocinats per l'Ajuntament reformaren Ca l'Amo en Gaspar; unes obres de les més felices i que hem aprofitat en desplegar-s'hi un caramull d'actes culturals per part de la joventut. I del solar que ocupa el lloc destinat primerament a la construcció de cases per als mestres, segons havia acordat l'últim Ajuntament republicà abans de ser destituït per la força de les armes pels col·laboradors de l'alçament militar del 36, quedà abandonat fins que el grup d'acollits que en Pere (el I) sostenia a la rectoria, allà pels anys 88, el netejaren, convertint-lo en humil jardí com és avui, terreny que també havia estat abandonat, com hem dit, i no durant 40 anys, sinó més de 50; i tant és així que a continuació us contaré una anècdota al respecte: Era en temps de don Miquel d'Esporles i en motiu d'una visita pastoral. El bisbe i el rector (m'ho contà don Miquel) sortint de l'església pel portal de les dones i quan anaven davallant l'escalonada, don Miquel notà que el bisbe, mirant cap a aquell terreny tan descuidat, posava cara de reprensió, per això el rector, viu com una centella, se li avançà per advertir-li: -"Això no és nostre, és de l'Ajuntament".

L'anterior administració, sabem, ja que estava en el seu programa electoral, volia empedrar-la. I no complí la promesa (un prèstec més o manco, que més donava! Tanmateix segons contem no féreu altra cosa). El que és cert és que seguim en les mateixes. L'any 2000, com l'any 1000. L'única plaça que no es toca!... I per què? Preguntam. Ja sé que alguns diran: -Què has d'anar a ficar-te amb aquestes coses. A fer comèdia! I per què no, dic jo. O governar en Democràcia no és del poble i per al poble? No ho definiren així els ideòlegs d'aquest sistema? De baix cap a dalt! I aquest que signa, com a marier, vol deixar escrit -fora respectes humans!- perquè ho troba d'interès social, la protesta per la falta d'atenció per totes les administracions respecte d'aquesta plaça històrica. Em consta que molts de mariers hauran deixat d'assistir a missa els diumenges, però també observam que tots anam a algun bateig, a algunes comunions i a casaments. I que no faltam a l'Ofici major el dia de la Mare de Déu, de Nadal, de Pasqua, etc. I per anar a aquests llocs s'ha de passar per la plaça de l'Església. Aquesta plaça que està -anava a dir deixada de la mà de Déu- abandonada, per vergonya nostra. A més vull que els jovenets sàpiguen el que representa aquesta Plaça per als seus padrins. Aquests padrins que també foren al·lots com és natural,

però que no pogueren gaudir mai ni d'un decent camp de futbol, ni d'una piscina enrajolada i neta (si volíem pegar un capfíco, havíem d'anar a un d'aquells safareigs bruts de Roqueta, de Deulosal, d'en Remos, quasi sempre d'amagat dels propietaris o pagant deu cèntims; "peza goza, o no nedà", deia na Francisca de sa Font) ni teníem pista de tennis, ni trispols encimentats per jugar a futbito o bàsquet. Havíem de jugar pels carrers. I si aquell municipal tan sever com bona persona que era l'amo en Torres, ens engegava, l'únic refugi que teníem era aquesta Plaça de l'Església. I en aquesta Plaça hi jugàrem a bolles, a baldufes, a canonet, a sans i blancs, a fava, a botalamula, a piola, a tea i altres jocs. En aquesta Plaça ens encalçàvem i corrent per darrera els pedrissos on pujaven les al·lotes per millor presenciar els balls o altres divertiments, els més "burros", que érem tots, els anàvem estirant les cues a totes que les lluíem llargues fins a la cintura. I intentàvem desfer-los aquell floc que fermava el final d'aquelles trunyelles. En aquesta Plaça -em satisfà contar-vos-ho hi pujàrem un nombrós grup d'al·lots, animats per en Madrigal, el mestre, seguint una persona major que enarborant una bandera republicana ens convidava a cridar: -Viva la República!; crit que corejàvem tots amb entusiasme sense saber que cridàvem. I això era per l'any 1931 quan es proclamà LA REPÚBLICA. En aquesta Plaça hi assistírem moltes de vegades a la representació tradicional d'ELS REIS i tots recordam aquella magistral interpretació que dels doctors de la llei feien l'amo en "Niell" i l'amo en Pere Antoni "Blanc". Aquesta plaça era l'única que teníem i ara ens dol veure-la convertida en dipòsit d'arades de tractors i altres carros de foc.

Res més. Bon Nadal per a tothom. Que l'any que ve, sigui pròsper i ens dugui salut per a tots.

Maria, 21 de desembre de 2000

Miquel Oliver i Roig

PD.- I que no us fugi del cap: "España va bien". I perquè ho entengueu (em dirigesc als més jovenets) per què no formulau aquestes tres preguntes als vostres padrins:

1. Enguany, quant us han pujat la pensió? (resposta: 1200-1300 ptes)
 2. Què pagàreu per la porcella aquest any passat? (resposta: 4000-5000 ptes)
 3. Què pagareu enguany? (Resposta: 10000-12000 ptes)
- I vosaltres que ja sabeu de comptes, segurament direu: Si això és anar bé!. Mentre -deixem la pardaleria- veim que la gent no es cansà de dur regals a aquell nadó de Barcelona i el mateix caixonet ens mostra aquelles escenes indignants de per Tarifa, que ens fan recordar la pel·lícula d'en Kunta-Kinte.

"España va bien" El món va bé... I la vergonya, on és?.

VISITA A LES INSTITUCIONS EUROPEES

Convidat pel Centre Balears Europa del qual és Director Gerent el sr. Francesc Quetglas, he visitat durant quatre dies la seu de les Institucions Europees, Brussel·les, en representació de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. La visita, organitzada per la Direcció General "Educació i Cultura" de la Comissió Europea, anava dirigida a periodistes de la premsa regional de Catalunya i Balears i tenia com a objectiu donar a conèixer i apropar a aquest tipus de premsa, les institucions europees: el Parlament, la Comissió Europea i el Consell de la Unió Europea.

Per acostar-nos a aquest coneixement assistírem a diverses conferències sobre temes actuals de la Unió: "Introducció a l'euro", "La reforma de les Institucions Europees", "L'ampliació" i "Les relacions institucionals" que foren donades per experts en aquests temes i amb els quals treballen cada dia.

També poguérem conèixer de prop, amb xerrades amb els seus responsables, els Serveis de Premsa de les tres institucions, Comissió, Parlament i Consell, assistint també a la roda de premsa diària de la Comissió Europea, a la qual hi assisteixen periodistes acreditats de tot el món. Nosaltres, com a convidats, ens ho miràrem des de la barrena.

A la sala de premsa del Paralement Europeu

Durant la visita al Parlament Europeu (una petita ciutat baix el cristall) fórem convidats a dinar al Restaurant dels Diputats i compartírem taula i xerrada amb els eurodiputats espanyols Alonso Puerta, d'Esquerra Unida, Alejo Vidal Quadras del Partit Popular, Joan Colom i Raimon Obiols, aquests dos darrers del Partit Socialista Obrer Espanyol.

Una visita entranyable fou la que férem a l'oficina del Centre Balears Europa a Brussel·les que té encomanada la representació i defensa dels interessos de les Illes Balears davant les institucions i organismes de la Unió Europea. Allà coneguérem el seu responsable, el sr. Antoni Costa, així com les funcionàries, becaris i becàries que allà hi treballen. Ens feren cinc cèntims de quines són les seves feines allà i del seguiment que en fan dels temes europeus que puguin afectar les Illes Balears.

També vaig aprofitar per fer una visita al Patronat Català Pro Europa on vaig poder saludar l'eurodiputat sr. Carles Gasòliba, al qual havia de transmetre salutacions de part d'Antoni Fiol, així com també al president de la Generalitat de Catalunya, sr. Jordi Pujol, que també era de visita.

El poc temps que ens quedà el poguérem destinar a fer turisme. Així, en tren, ens desplaçàrem fins a l'hermosa ciutat medieval de Bruges. Allà poguérem comprovar la rivalitat que hi ha entre flamencs i valons. Si a Bruges parles en francès, et contesten en anglès, en una altra llengua: el francès és rebutjat.

Quant a Brussel·les, únic territori bilingüe de l'estat belga, és una ciutat de molts de contrastos i desordenada. Hi ha grans edificis moderns vora altres molt degradats i bruts. És la impressió d'una visita molt ràpida, sense un coneixement acurat. La zona de la Grand Place és la que té més encant. Ah! I no us preocupeu per cercar restaurants: n'hi ha un a cada passa.

Magí Ferriol, vicepresident de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Per més informació a internet:

Centre Balears Europa: <http://www.cbe.es>

Parlament Europeu: www.europarl.eu.int

Comissió Europea: www.europa.eu.int

Consell de la Unió Europea: www.eu.eu.int

A l'oficina del Centre Balears Europa a Brussel·les ens férem aquesta amb Francesc Quetglas, Antoni Costa, personal i becaris de l'oficina i els periodistes de les Illes Balears

QUINTOS, DESTRALERS I DRET DE CUIXA

Si d'una cosa n'estic ben content amb aquest canvi de segle i de mil·lenni és que els joves nascuts a partir del 84 ja no hauran de fer la mili. Que la faci qui vulgui i en tenguí ganes, sense que tothom hagi de passar per l'adreçador, tant si es vol com si no. I és que això de l'esperit militar (en fila índia i a toc de "pito") mai no ha estat sant de la meva devoció. Per això quan veig joves que estan tan engrescats amb això de vestir l'uniforme, un cert calfred em recorre el cos. No hi puc fer més.

I amb això de les quintades passa una mica del mateix. No cal imitar els errors d'altri, emparats en una suposada tradició. Com amb tantes altres coses nostres, aquí s'han confòs la tradició, la ignorància i l'estupidesa. Per què, com cal catalogar la resposta d'un grapat de

quintos quan, la matinada del passat vint-i-vuit de desembre, procedien a serrar un arbre del Carrer Nou i davant de la interpel·lació d'un veïnat contestaren: -"Som quintos i podem fer lo que mos dóna la gana"?

Amb aquesta resposta tan "original" i tan entenedora quedava ben clara la seva percepció del que significa, d'uns anys ençà, el fet de formar part d'una quintada: "Fer el que els passa pels dallons" i a qui no li agradi que es foti. I aquest que es foti té un grau de dimensions ben extenses i que afecta tothom. Des del fet de no deixar-te dormir tota la nit perquè els coets t'han acompanyat fins a la matinada, fins a embrutar el poble de merda, des de deixar l'empremta de la seva quintada amb pintades a parets públiques i privades, cartells, senyalitzacions de tràfic o de municipi, fer malbé el mobiliari urbà, tallar arbres que s'havien sembrat feia més d'una dotzena d'anys i que havien aconseguit proporcionar una bona ombra a l'estiu, carregar-se les beneïdes de Sant Antoni fent passades amb un tractor per enmig de la plaça, davant del perill que això suposa per a la gent major i els nins assistents. I tot això amb total impunitat. I la gent empenyada, però callada. És clar, qui no hi té un fill, hi té un germà, qui no hi té un parent hi té un amic. La cultura del despropòsit, de la por i de la ignorància. I tothom que es foti.

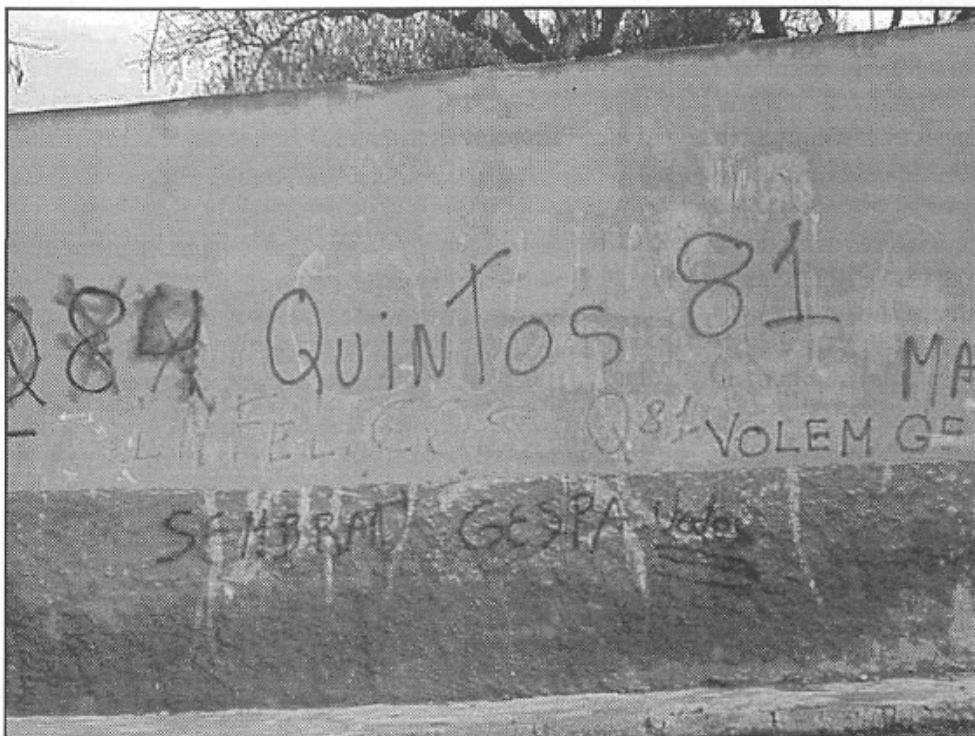
No, que no em venguin amb romanços. Això no és tradició. Això és vandalisme amb totes les lletres. Són ganes de molestar, fer malbé, per vana ostentació de força o per ignorància, la norma de convivència més elemental: "el meu dret s'acaba on comença el teu". N'hi ha hagut moltes

de tradicions, molts de drets, que han perdurat al llarg de molts d'anys, de molts de segles i que s'han demostrat injusts, antisocials, incívics i que han acabat essent penats per la mateixa justícia.

Ésser quinto, ésser blanc, ésser mascle, o ésser el que es vulgui no et dóna patent de cors ni et permet fer el que et passi pels dallons.

No ens facem les víctimes si no som capaços de posar-hi remei. Com a pares, com a amics, com a veïnats, com a autoritats, tenim un bon munt d'eines per solucionar la bretolada anual. No ens enganyem a nosaltres mateixos. No siguem hipòcrites.

Joan Gelabert Mas

CARRERANY ESPORTIU

EL MAL DELS ESCAQUISTES BOJOS

(Una faula que no és tan faula)

“i pels carrers i pels terrats
dones obscures repeteixen
la lletania dels pecats
que no he comès i em malfereixen”
 (“*El fugitiu*”, Miquel Martí i Pol).

Un baf d'estupor entabanà a la patòloga quan va observar per primera vegada la mostra al microscopi. Aquella mostra de cèl·lules nervioses presentava una estranya i peculiar distribució: les ramificacions de les neurones s'allargaven en espiral semblant anar a la recerca de l'infinit i s'ajuntaven formant una atapeïda xarxa. Com un exèrcit de teranyines que es connectaven i s'encreuaven i no semblava acabar mai. L'anomenà Encefalopatia Espiraliforme Humana, que més endavant seria coneguda popularment com el Mal dels Escaquistes Bojos. Calia donar immediatament part a les autoritats del seu important descobriment per a determinar la perillositat dels individus portadors i si pertocava exterminar-los.

2001, una odissea de la història. Ha arribat el tercer mil·lenni i el món no s'ha acabat, emperò segueix en pas ferm cap al seu fatal destí. Els ordinadors de cada vegada són més potents, però continuen essent tontos. Els homes més intel·ligents, però també més malvats. I moltes de les seves actuacions fan dubtar d'aquesta suposada intel·ligència. L'únic camí cert que ens queda per a sobreviure és aprendre a domesticar el dolor. Però com aprendre a domesticar el dolor, si hi ha persones que en gaudeixen furgant dins les ferides que ens provoquen? “Tots estem dins la claveguera, però alguns miram les estrelles”, va dir Oscar Wilde, un dels nostres, també proscrit. Les alzines es cremen i ningú fa res per salvar el bosc. El vell rodamón en el seu boig deambular es troba amb l'incendi i dóna la veu d'alarma a la població. Al poble detenen el rodamón per incendiari, mentrestant el bosc continua cremant-se. El Segle XXI comença, però no és més que un altre segle d'hipocresia. Com en el Segle XX, continuaran enderrocant murs i aixecaran laberints. Es crearan nacions i desapareixeran les llengües. Es crearan infinitat d'ONGs per a assistir a noves guerres i barbàries.

De bojós i assenyats. Hi ha persones que tenen un sentit molt peculiar de l'equilibri. Aquestes persones mai no s'equivoquen, no poden equivocar-se; i els altres no tenen dret a equivocar-se. Sí, evidentment, els desequilibrats són els altres. Demanen respecte i no t'ofereixen la mateixa moneda. Camuflen el cinisme i la hipocresia i llavors en diuen bones paraules (també hi ha qui de la mala llet en diu fantasia). Com la mort es neguen a entaular diàleg, et jutgen i et condemnen, sense oferir l'oportunitat de defensar-se. Veuen fantasmes on no n'hi ha, tenen malsons

i remordiments de consciència i la culpa, és clar, és dels altres. Sorolls de cadenes ressonen en el seu interior que els impedeixen dormir (sempre tindran la possibilitat de fer-se noctàmbuls, cercant que el cansament els porti la son). Els bojós ens equivocam, però no tenim fantasmes interiors que pertorbin la nostra consciència. Diuen els assenyats: descuidau d'aquells que diuen que s'equivoquen i que diuen que no tenen cap objecció a reconèixer les errades; deuen éssers simples mortals. De déu diuen que és trinitat: Pare, Fill i Esperit Sant. En canvi, l'obscura mort és dualitat: Mare i Filla. La filla et convida i ensiborna amb els plaers del viure i es refugia a les falces de la mare, la mare et reclama i et remata. Als matins, els assenyats, s'estranyen que la imatge del mirall no els correspongui amb un somriure als llavis. Als bojós no ens estranya que a qui dejuna tetrabrik de suc de pomes agres i es colga amb un tassó de mala llet quan es desperti porti els fantasmes a l'esquena, murmurant a l'orella. Aquests assenyats menyspreen les persones i als seus propis defectes els consideren virtuts. Desconeixen el perdó i alimenten l'orgull amb rancúnia i hipocresia. Temen que aflori el boig que porten dintre (aquest boig no és altre que aquell nin que s'ha fet gran i que la majoria abandonaren en sortir de la infància, enterrant-lo en el seu cementiri interior). Prefereixen ésser adults de paraula ombrívola i mirada fosca i tèrbola. Però no et refiïs. Potser que actuïn molt bé, que ho dissimulin molt bé (emperò quan no fingeixen oculten la mirada i les mans), però no et refiïs. No et refiïs del teu veïnat del costat de la dreta, ni del de l'esquerra. Ni de la imatge del mirall, ni de la teva ombra, ni de tu mateix. Sota un vel de follia que causa goig i pot haver-hi latent una aorta aneuríftica de seny tota enllestida per a esclatar. Descavalqueu-los del seu pedestal i desemmascareu-los, sota un vel de pura innocència hi habita la crueltat personificada. Un hom es pregunta: Ja que no s'equivoquen, per què no practiquen els escacs? Doncs, perquè no gosen deturar-se a meditar l'existència de la possibilitat d'equivocar-se, que els qui van errats puguin ésser ells. Perquè l'essència dels escacs (i de la vida humana), com ens ensenya Tartakower, és l'error. Si fóssim perfectes seríem diables. La perfecció no existeix (no confondre amb exactitud), és una errada més. Un cúmul d'errors que s'encobreixen.

L'essència de la follia. La veritat ... està dintre nostre. Cadascun és ben lliure de triar entre l'equilibri i el desequilibri. Cadascun és ben lliure de triar el seu propi camí de perdició. Famosos escaquistes (Morphy, Steinitz, Alekhine, Fischer, ...) s'han tornat bojós, diuen que, per culpa dels escacs. Jo tinc una avantatge, ja estic boig, o al manco això alguns diuen de mi. Molts d'altres també ho pensen, però no gosen dir-ho. Però ho duen escrit a la mirada, amb alguna falta d'ortografia, però perfectament

CARRERANY ESPORTIU

llegible. Aquests assenyats t'agreugen i et calumnien i no et deixen parlar. Amb una actitud feixista et neguen la veu i la paraula. Els bojos no tenen dret a parlar i evidentment tampoc tenen dret a ésser escoltats. Al seu favor un argument contundent: atorgar-los la raó dels bojos, ignorant-los. Vaques boges. Llengua blava. Hi ha qui presumeix de seny i amb una llengua negra t'escup fins i tot la fel. Afortunadament no tots són assenyats, hi ha altres bojos, cadascun amb la seva pròpia i particular follia. Tractar-te de boig, passi. Però no cal ni pertoca d'excusar-hi, mirant de justificar les seves actituds, aombrant-les intentant que es tornin alienes; perquè a la pròpia consciència no se l'enganya tan fàcilment. Els fantasmes els crea la pròpia consciència, no els altres. Si un hom té malsons o remordiments que faci de veure el follet de la consciència (els mals de consciència no els curen els psicòleg, només aconsegueixen aletargar-los. El temps tampoc cura les ferides, les cicatritza amb una nafra incòmoda i lletja). Els bojos certament som diferents i ens equivocam, però no som malintencionats i actuam amb noblesa el que fa que tinguem la consciència tranquil·la. Jo no canvio la meva follia pel seu seny.

Confidències a l'ombra de l'escaquer (converses entre la dama blanca i el rei negre). Malgrat la seva quasi omnipotència es refugia a un racó de l'escaquer, una pluja d'estels i penombres ens salpica. Jo la miro tendrament i intento atrapar amb la meua mirada els seus ulls, uns ulls petits, tremolosos i foscos; i amb el cor li xiuxiejo: **"Tranquil·la, Capitana, no passis pena. Els morts i els bojos ho callam tot. I recorda que quan no hi siguem, amor, serà ben trist"**. Ella com sempre, virtuosa del silenci, no em contesta, no em respon. I jo novament em quedo amb el meu dubte etern de saber si en algun insignificant instant, en algun miserable moment m'ha escoltat, m'ha prestat atenció. "Gràcies Capitana, gràcies pels teus silencis que tant m'ajuden i conforten". Quan el vampir de la idolatria reclami de nou el seu impost de sang, jo novament m'obriré les ferides per a saciar-lo. Jo com sempre presentaré (a la vista dels altres) un aspecte lamentable, monstruós, desagradable per a així preservar la teva immaculada pell. Als bojos tant se'ns adona l'aspecte o imatge exterior. Lluitam per l'equilibri i la bellesa interior. Els bojos miram amb els ulls del cor, no amb els de la vanitat. Quants d'anys desaprovats, quantes excuses trobades. Quantes coses perdudes que en realitat mai no es varen perdre. Totes les amagaves tu: El somriure dels llavis, la sinceritat de les mirades, l'anelhada esperança, l'erosió dels dies, la dolçor de les nits, ... Si no fem res per canviar el destí, eternament ens destruïrem.

Els escacs: Per ventura sempre o tal vegada mai. Hi ha detractors dels escacs, hi ha detractors dels escaquistes, i hi ha que són, senzillament, detractors de les persones. És

elogiós que et comparin a escaquistes bojos en referència al seu talent (d'en Bobby Fischer s'ha dit que el seu C.I. era similar o superior al de N'Einstein), emperò és calumniós si ho fan despectivament en referència a la seva excentricitat. Jomeini va prohibir els escacs. Els definia com un joc diabòlic que pertorba la ment dels qui el practiquen. Deia que els escacs converteixen a l'home en malvat, destrueixen el seu pensament i quan es practica massa provoca el desequilibri mental. A més d'estimular l'agressivitat i estimular l'odi a l'adversari (Afortunadament els temps han canviat: la final del darrer campionat del món es va celebrar el passat mes de Desembre a Teheran). Recentment estava prohibit a Afganistan (desconec si la prohibició continua), els talibans argumentaren tres raons fonamentals: Els jugadors es descuidaven de les seves pregàries, els jugadors tenien la tendència a prendre alcohol (també prohibit) i el Coran prohibeix (segons els talibans) qualsevol tipus de símbols que representin figures humanes o d'animals. A Xina durant la Revolució Cultural (1966-1976) qui jugaven als escacs al carrer eren multats o detinguts i escorcollaven les seves cases cercant llibres d'escacs per a cremar-los després (digne de Fahrenheit 451°). També prohibiren la música d'en Beethoven.

Però no tothom és detractor dels escacs o dels escaquistes:

"Fa dies que, per les esclertes del temps, veig el meu futur. No és el mateix que quan em veig en somnis, perquè mentre somio, de vegades milloro (sóc més alt, o més ros, o tinc dits de pianista, o de jugador de pòquer, o sé jugar a escacs o parlar set idiomes ... " (El futur, del d'El darrer llibre de Sergi Pàmies). O també com escrivia encertadament, al manco per una vegada, Fernando Sánchez Dragó en un article publicat en El País va dotze o tretze anys ("De las ventajas de no jugar al ajedrez"), article que conclou de la següent manera: "De ahí que las ventajas de NO jugar al ajedrez sean ni más ni menos que las ventajas de No venir al mundo. Pero el ajedrez, Señor, es voluntario, mientras que la vida se nos impone".

Els bojos jugam a escacs amb titelles de fusta, plàstic o similars. Qui s'ufanen d'ésser assenyats juguen al cinisme i la hipocresia amb titelles de carn i ós, i quan es cansen de jugar trabuquen el tauler i llancen els titelles o joguines, ara ja esquinçats, que només fan nosa.

Lasker deia: Els escacs és lluita. Alekhine: Els escacs és art. Fischer: Els escacs és la vida. El besavi: La vida és un oi. ("Gràcies, vida, gràcies per assassinar-me una mica cada dia". **ESCAC I MAT**).

(Si he estat injust, prec que se'm perdoni, perquè a les precedents línies no hi ha ironia, ni odi, ni venjança, ni rancúnia. És senzillament dolor).

Jeroni Bergas

CARRERANY ESPORTIU

ESCACS ACTUALITAT

Algú digué que el futbol és un passatemps de sers inferiors. Però deixem de banda les especulacions filosòfiques anem a l'actualitat dels escacs, viutemps dels bojos.

Paco Vallejo guanya el I Open Internacional Illa de Mallorca. Paco Vallejo es proclamà brillant guanyador del I Open Illa de Mallorca celebrat el passat mes de Desembre a la urbanització Maioris Décima de Lluçmajor. Vallejo, segon del rànquing i màxim favorit, va veure compromès el seu triomf rere perdre a la tercera ronda, emperò va guanyar la resta de partides, tret d'entaular a la cinquena ronda amistosament amb el seu ex-entrenador Zenón Franco, qui per la seva part va acabar ocupant la segona posició. Tercer va quedar el Gran Mestre iugoslau A. Kovacevic, que es va veure desbancat del liderat al perdre en la penúltima ronda amb Paco Vallejo. El millor classificat de Balears, sense tenir en comptes al campió menorquí, va ésser el també menorquí Santi Pons a la 13ena. posició amb sis punts. El primer mallorquí va ésser A. Martínez a la 16ena. posició amb també sis punts. Cal destacar l'actuació de Joan R. Galiana que va jugar amb nombrosos titulats, derrotant a un parell d'ells, però va sofrir les inclemències del suís que li atorgaren les peces negres a les tres darreres rondes davant tres titulats, finalment va quedar relegat a la 30ena. posició. Participaren 101 jugadors, i tothom va destacar la quasi perfecta organització. Aquest cronista va participar en les tasques de dirigir el torneig com a àrbitre auxiliar.

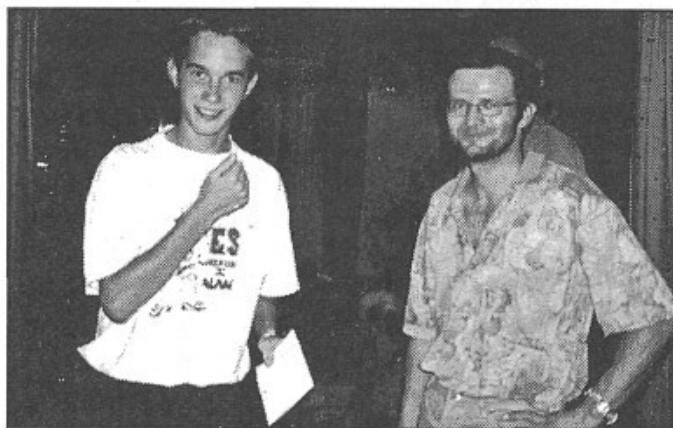
F. Vallejo - B. Zlotnik: 1. Cf3, Cf6 2. c4, d6 3. Cc3, Ag4 (el mestre d'escacs trenca els principis d'obertura, intentant sorprendre al jove campió) 4. d4, Axf3 5. gxf3, c6 6. e4, e5 7. f4, Cbd7 8. Ae3, Ae7 9. Tg1, 0-0 (quiéu dijo miedo!) 10. Ah3, exf4 11. Axf4, Te8 12. Df3, c5 13. dxc5, Ce5 14. Dg2, Cd3+ 15. Rd2, Ch5 16. Ah6, e5 17. Axf7, Cf4 18. Dg3, Ch5 (Paco meditava la present posició i a la majoria de presents semblava que no li quedava més remei que fer taules repetint jugades, aquest cronista va vaticinar, A. Pont és testimoni, que en Vallejo sacrificaria la seva dama pels dos cavalls negres, he de reconèixer que després hi va haver algun moment que creia que en Paco no guanyaria, però se'n va sortir prou bé) 19. Axe5+, Cxg3 20. Axf3, Rh8 21. Cd5, Af6 22. Af5, Ae5 23. Rc2, dxc5 24. Tad1, a6 (la defensa d'en Boris es massa lenta, sembla millor Ag7 directa, intentant infiltrar la dama en el sector de rei i obstaculitzar les peces blanques) 25. Td3, b5 26. Axf7 (brillant), Ag7 27. Af5, bxc4 28. Te3, Te6 29. Axe6, fxe6 30. Ae5, Ta7 31. Th3+, Rg8 32. Cf6+, Rf7 33. Cd7, Af8 34. Tf3+, Re7 35. Af6+ (1-0). I en aquesta posició en Boris va abandonar, com un autèntic esportista i senyor que és, no va voler especular amb els pocs segons que li

Paco Vallejo jugant una partida a l'Open Mallorca

quedaven al seu contrari per a arribar al control de les 40 jugades. A Maria tenim un precedent de l'actitud d'en Boris, quan va guanyar el IV Torneig de Nadal de partides sem-ràpides, per aquell temps Zlotnik militava al Club de Santa Margalida, doncs en la partida que el va enfrontar amb aquest cronista i en posició possiblement perduda però amb clara avantatge de temps (eren partides de quinze minuts a En Boris li quedaven més de dos minuts i a mi escassos segons per a acabar la partida) va oferir-me taules, que naturalment vaig acceptar, de continuar jugant Boris hagués guanyat irremeiablement per temps.

Xavier March Campió Absolut de Mallorca. Xavi March es va proclamà en el darrer trimestre del passat mil·lenni en el campió més jove en assolir el títol absolut de Mallorca, amb només 16 anys. L'anterior campió més jove era el binissalemer Miquel Bestard que el va aconseguir amb 17 anys. Participaren uns 200 jugadors en el Casal Ca'n Gelabert de Binissalem, on la quinta del biberó va dominar totes les categories: Xavi March amb 16 anys a Preferent, Antoni Ducrós amb 17 a Primera, José C. Fraga amb 16 a segona i Juan R. Simón amb 15 i l'únic que assolí un subcampionat (Tercera), al perdre la darrera partida amb el que va resultar finalment campionat, taules li haguessin bastat per ésser ell el campió.

Xavier March amb l'autor d'aquest article

CARRERANY ESPORTIU

En quant als nostres escaquistes tots acabaren amb el 50% de la puntuació, Jeroni Bergas va tenir un bon i esperançador campionat, que va espanyar amb una molt discreta segona part. Emperò d'haver guanyat la darrera partida (amb peça més és va deixar fer taules per escac continu de la dama adversari. La temporada passada no hi havia manera de guanyar amb les peces blanques i amb les negres vaig estar a punt d'aconseguir el 90% per equips, però d'ençà que em vaig oblidar la dama negra a la darrera partida el malefici s'ha capgirat, no hi ha manera de guanyar una partida amb negres. En aquest campionat he aconseguit 3/3 amb blanques i 1/5 amb negres) s'hagués situat a la novena posició de la classificació final. Monserrate Munar va fer un bon campionat a la segona categoria, sempre va jugar als 10 taulers, però dues taules i una derrota a les darreres rondes, no el deixaren ascendir a la classificació final. Guillem Payeras va ésser el més discret dels nostres representants jugant sempre pel mig de la tercera categoria. Realment el millor del Club d'Escacs Maria va ésser el nou fitxatge: el rellotge digital

CV que va aconseguir 5/5 (en els campionats el jugador de blanques aporta el rellotge, doncs Jeroni 2/2, Monserrate 1/1 i Guillem 2/2, tot un 100% d'eficàcia). Resum de les classificacions:

PREFERENT

1. X. MARCH	7
2. J.R. Galiana	5'5
3. P. Mascaró	5'5
14. J. BERGAS	4

(30 inscrits)

PRIMERA

1. A. DUCROS	6'5
2. J. Canyelles	6
3. J. Salas	6
4. A. Miralles	5'5

(38 inscrits)

SEGONA

1. J.C. FRAGA	7
2. A. González	6
3. P. Ramón	6
18. M. MUNAR	4

(45 inscrits)

TERCERA

1. M. SILVA	7
2. J.R. Simón	6'5
3. A. Redondo	6'5
40. G.PAYERAS	4

(85 inscrits)

Jeroni Bergas Ferriol

FUTBOL BENJAMÍ

L'equip de futbol benjamí segueix en ratxa. Durant el mes de desembre han jugat tres partits, un d'ells contra el líder, el Manacor, que és l'únic partit que han perdut, perquè els altres dos jugats a Petra i a Porto-Cristo han golejat. Ara han acabat la primera volta, en cinquena posició.

Aquests són els resultats:

Petra- Marier	1-11
Marier-Manacor	2-5
Porto Cristo-Marier	0-11

Els propers partits són els següents:

4 de gener:	Badia Cala Millor- Marier
13 de gener:	Marier - Artà
20 de gener:	Marier - Lloret
27 de gener:	Montuïri - Marier
3 de febrer:	Marier - Manacorins

FOTOGRAFIA CONTRAPORTADA

Aquesta fotografia, cedida per Isabel Gual, dels reis està feta dins la rectoria. Les persones que hi surten ordenades d'esquerra a dreta són les següents:

1.- Esteve Cuquet, 2.- Antoni Regalat 3.- Pere Ribas, 4.- Pere Sabater 5.-Tomeu de l'Havana, 6.- Llorenç Forner 7.- Toni Gual 8.-Cucuada 9.,General? 10.-Darrere? 11.- Soldat? 12.- Joan Pollet 13.- Gabriel Llampiner 14.- Toni Llampiner 15.- Toni Cuquet 16.- Pere de Roqueta 17.- Xeremia 18.-Bernat Pollet 19.-Joan Galmés 21.- Pep Regalat 22.- Esteve Carabassó.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE MARIA.

CONCERT DELS ALUMNES DE
L'ASSOCIACIÓ I ELS
CONJUNTS INSTRUMENTALS
DE MONTUÏRI.

DISSABTE DIA 13 DE GENER DEL
2001, A LES 20'00 HORES, A
L'ESGLÈSIA DE MARIA DE LA
SALUT.

El proper dissabte dia 13 de gener a l'església hi haurà un concert dels alumnes de l'Escola de Música de Maria i d'un conjunt instrumental de Montuïri.

